

PIERRES & MARBRES WALLONIE

**PIERRES ET MARBRES DE WALLONIE LAAT DE OVERHEID EN DE SPELERS UIT DE
SIERSTEENSECTOR KENNISMAKEN MET EEN ONUITGEGEVEN STUDIE
VAN DE UNIVERSITEIT VAN LUIK**

De beperkte milieu-impact van producten uit Belgische natuursteen vormt een belangrijk argument tegen de Aziatische concurrentie

HET DEBAT

Het concept van duurzame ontwikkeling zet iedereen ertoe aan een globale op de economie, maatschappij en omgeving beruste visie te ontwikkelen. Ook de Belgische siersteensector heeft af te rekenen met de gevolgen van de mondialisering. Bepaalde Aziatische landen exporteren immers producten van zogenaamde 'blauwe steen' en 'gres' naar onze regionen die technisch gezien echter minder aan ons gebruik en ons klimaat zijn aangepast en waarvan de milieu-impact onbekend blijft.

Door zich te baseren op haar principes heeft vzw Pierres et Marbres de Wallonie besloten om zich door een milieubewuste aanpak te onderscheiden. Daarmee wil ze niet alleen grondige kennis verwerven over de verschillende fasen in de productieketen van sierstenen en over hun respectieve impact, maar ook precieze en vergelijkbare cijfergegevens verkrijgen over natuurstenen producten in ons land. Zo kan hun marktpositie worden bepaald in het globale aanbod van bouwmaterialen en vooral ten opzichte van de Aziatische producten die de markten overspoelen.

Met dat doel voor ogen werd het Laboratoire de Génie Chimique van de Universiteit van Luik belast met een **grondige studie van de milieu-impact** van verschillende producten in uiteenlopende variëteiten van regionale stenen, zodat die met de impact van uit Azië ingevoerde producten kan worden vergeleken. Als wetenschappelijk instrument stelt deze studie ons in staat om de kwalitatieve en kwantitatieve milieuveranderingen te bepalen, alsook de schadelijke gevolgen van menselijke processen of procédés op het milieu.

DE STUDIE

De studie van de milieu-impact is daarnaast ook een instrument om een **levenscyclusanalyse (LCA)** uit te voeren. Die analyse wordt door de ISO-normen (14040 & 14044) gereguleerd en wordt gebruikt om de meetbare effecten van een product op het milieu te beoordelen. De levenscyclusanalyse gaat uit van een 'van wieg tot graf'-aanpak (van de delving van grondstoffen, hun transformatie, verpakking, transport en distributie, verwerking, onderhoud tot het hergebruik of de recycling). De informatie die een

levenscyclusanalyse oplevert, wordt in een **Fiche de Déclaration Environnementale et Sanitaire** gegoten dat alle gegevens over de milieu-impacten bevat.

DE VOORBEELDEN

1. Voor de Belgische blauwe hardsteen werden in de studies van het Laboratoire de Génie Chimique van de ULg enerzijds een buitengelegen tegelvloer van 1.000 m² in Belgische blauwe hardsteen (arduin) vergeleken met een zogenaamd 'equivalent' product uit China en werd anderzijds een binnengelegen tegelvloer in hetzelfde Belgische materiaal vergeleken met een tegelvloer in op natuursteen gelijkend keramiek. Omdat een diepgaande studie van de Chinese en Indische steengroeven onmogelijk was, kregen ze een hypothetisch vergelijkbare score als de Belgische productieketen toegekend en werd de impact van het transport nauwgezet berekend.
2. Voor de grès was de benadering van het Laboratoire de Génie chimique om een buiten tegelvloer van 1000 m² met een betegeling belegd in grès van de Condroz te vergelijken met een product dat werd verondersteld een « equivalent » te zijn uit Indië. De gegevens uit de Indische steengroeves waren evenmin toegankelijk, en dus werd dezelfde hypothese als voor de Chinese steengroeves aangewend.

DE RESULTATEN

Voor de blauwe hardsteen toont de levenscyclusanalyse, een van de talrijke indicatoren in de studie, aan dat voor de buitengelegen tegelvloer de CO₂-impact van een vierkante meter Belgische blauwe hardsteen 6 kg bedraagt, terwijl de impact van het Chinese surrogaat 33 kg bedraagt. Dat is maar liefst vijf keer groter! De studie van de andere indicatoren wijst uit dat de ecotoxiciteit (een factor waarbij verscheidene verontreinigende stoffen zijn samengevoegd) van de Belgische productieketen ongeveer twintig keer lager ligt dan die van de Chinese productieketen!

Daarnaast kwam de ULg tot de volgende conclusie: "Uit de vergelijking van de gemiddelde Belgische productieketen voor binnentegels in blauwe hardsteen met de productie van keramische tegels blijkt het volgende:

- de milieu-impact van de productie van tegels in blauwe hardsteen is zestig keer kleiner dan die van de keramische productieketen,
- de meest schadelijke fase in de keramische productieketen is de productie zelf.

De vergelijking van de gemiddelde Belgische productieketen voor buitentegels in blauwe hardsteen met de Chinese productieketen tonen aan dat de milieu-impact van de productie van tegels in Belgische blauwe hardsteen zestien keer kleiner is dan die van de Chinese productieketen en de meest schadelijke fase in de Chinese productieketen het transport is.

Op basis van de **Fiches de Déclaration Environnementale et Sanitaire** kon worden vastgesteld dat voor al die producten de impact van enkel het transport uit Azië gelijk is aan of enigszins hoger ligt dan de impact van de hele productieketen van Belgische stenen (ontginning, versnijding, bewerking, verpakking, transport, enz.). Die impact wordt aan de hand van een hele reeks gedetailleerde parameters gemeten (broeikasgassen waaronder kooldioxide, ecotoxiciteit, kankerverwekkende effecten, enz.). Deze resultaten zijn des te interessanter wanneer we wijzen op de grote hoeveelheid materiaal die gewoonlijk voor stadsontwikkeling vereist is.

Voor de grès toont de levenscyclusanalyse, naast talrijke andere indicatoren in de studie, aan dat voor de buitengelegen tegelvloer de CO₂-impact van een betegeling belegd in grès

van de Condroz 396 kg/1000 m² is, terwijl die van haar Indische surrogaat 861 kg bedraagt, of 55% meer impact heeft !

DE CONCLUSIE

Deze vaststelling heeft de vzw Pierres et Marbres de Wallonie ertoe aangezet deze resultaten op meerdere fronten te benutten: in het kader van openbare aanbestedingen bij zowel de inschrijvers (architecten en studiebureaus) als de bouwheren (regionale en provinciale overheden, steden en gemeenten, diverse instanties), maar ook voor de bewustmaking van consumenten en het grote publiek tijdens grote beurzen zoals Batibouw of Bois & Habitat.

Bovendien heeft de vzw Pierres et Marbres de Wallonie besloten om op de ingeslagen weg verder te gaan door de ULg een studie van andere producten in uiteenlopende steensoorten toe te vertrouwen. Op die manier wil ze een zo uitgebreid mogelijke gegevensbank aanleggen en zich volledig op het concept van duurzaam en ecologisch bouwen richten. Belgische hardsteen is een buitengewoon natuurlijk en uitgesproken hedendaags bouw materiaal dat perfect bij alle mogelijke bouwstijlen past en zowel voor binnen- als buitengebruik geschikt is. Het getuigt van echt vakmanschap en is het resultaat van authentieke Waalse knowhow. Het draagt waarden als authenticiteit, zelfs tijdloosheid, en vooral nabijheid uit.

Laat ons dromen van een wereld waar het belangrijkste criterium voor een aankoop niet langer de prijs, maar wel de milieu-impact van het product is ... en het respect voor de arbeidsomstandigheden! En dat het kiezen voor een product uit Waalse bodem in plaats van een Aziatisch vervangproduct een daad van betekenis wordt!

DE MENING VAN MENSEN UIT DE SECTOR

Pierre DETHIER, voorzitter van vzw Pierres et Marbres de Wallonie :

« Door de cijfers te bestuderen wordt duidelijk dat de Belgische steengroeves het voortouw nemen inzake de beperkte impact van de verschillende productiefasen op het milieu. De resultaten van de analyses bieden ons overigens de mogelijkheid de ontginning van steen te optimaliseren in een kader van duurzame ontwikkeling. »

Raphaël DUGAILLIEZ, expert duurzame openbare aanbestedingen voor de vzw Pierres et Marbres de Wallonie :

« Doordat steeds meer openbare instellingen zich inzetten voor een duurzaam aankoopbeleid, kunnen die studies van levenscycli worden gebruikt als instrument voor het afsluiten van openbare markten om overbodige vervuiling uit te sluiten en een savoir-faire van correcte arbeidsomstandigheden in stand te houden. Voortaan zal iedereen de omvang van milieukosten kennen – de achterstallige schuld van de Aziatische import– want deze milieuschuld die voornamelijk voorkomt uit het transport is duidelijk doorslaggevend en heeft een zeer grote impact. »

Anne BONSANG, vertegenwoordiger van la Carrière du Bois d'Anthisnes (grès) en Emilie ABRAHAM, vertegenwoordiger van Carrières de la Pierre bleue belge :

« Naast de ontegenzeggelijke esthetische aantrekkingskracht en de uitzonderlijke mechanische prestaties die zowel bewezen zijn door het gebruik als door laboratoriumtests,

kan men door deze studie nieuwe afdoende argumenten aanvoeren in het voordeel van het gebruik van Belgische sierstenen. »

www.pierresetmarbres.be

Contactpersoon: Francis Tourneur, secretaris-generaal, francis.tourneur@pierresetmarbres.be

Perscontact: info@caracascom.com - T/F 04/349 14 41